

DEPARTEMENTET

J.nr. D 013-0401

Den 17. januar 2005

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 155 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (MPU alm. del) af 9. december 2004.

Spørgsmål

”Ministeren bedes redegøre for regeringens prioritering af de internationale miljøbegivenheder i 2005. I hvilke af begivenhederne kan ministeren anbefale, at der deltager parlamentarikere?”

Svar

For så vidt angår arbejdet indenfor EU i det kommende halvår, vil jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål 156 (MPU alm. del af 9. december 2004).

I det følgende vil jeg omtale de væsentligste internationale møder. Jeg vedlægger en samlet oversigt over de internationale møder, som indtil videre er fastlagt.

Den 21.- 25. februar 2005 afholdes under FN's miljøprogram UNEP den 23. session af styrelsesrådet / Det Globale Ministerforum for Miljø, i Nairobi i Kenya. På mødet vil man drøfte opfølgning på elementer fra Verdenstopmødet i Johannesburg i 2002, herunder UNEP-processen om styrkelse af den internationale miljøforvaltning og det internationale kemikaliearbejde, blandt andet den globale kviksølvindsats og den strategiske tilgang til international kemikalieforvaltning (SAICM).

På ministersessionen vil man drøfte indspil fra UNEP til det kommende topmøde, som indtil videre kaldes ”Millenium Review Summit”, for 5-året for Årtusindeerklæringen og Årtusindemålsætningerne (de såkaldte MDG-mål). Fokus vil være på mål 1 (fattigdom), 3 (køn/ligestilling) og 7 (miljømæssig bæredygtighed). I den forbindelse vil man drøfte behovet for, at de miljømæssige forudsætninger for at opnå Årtusindemålsætningerne anerkendes og indkorporeres i den praktiske implementering, samt behovet for i højere grad at indarbejde målsætningerne fra Verdenstopmødet i Johannesburg i opfølgningsprocessen for Årtusindeerklæringen /Årtusinde-målsætningerne. Man vil også drøfte et bidrag til mødet i Kommissionen for bæredygtig Udvikling, som beskrives nedenfor.

I lyset af flodbølgen i Sydøstasien forventes problemstillinger som relaterer sig til katastrofen også at komme til at præge dagsordenen.

Ministersessionen vil foregå i såkaldt ”Jezu-setting”, hvor kun ministre/delegationsledere plus en embedsmand deltager. Formålet er at skabe en tæt og mere uformel dialog mellem ministrene. Jeg er blevet bedt om at være ordstyrer, såkaldt ”moderator”, på et af møderne under ministersessionen, hvilket jeg har sagt ja til. Jeg forventer at blive moderator for drøftelserne om miljømæssig bæredygtighed, men afventer p.t. en endelig tilbagemelding fra UNEP.

Den 11. – 22. april afholdes i New York det 13. møde under Kommissionen for Bæredygtig Udvikling (CSD), som er det centrale FN-forum for opfølgningen på Verdenstopmødet i Johannesburg. Der er vedtaget en 2-årig cyklus, hvor sessionen første år fokuserer på vurdering af tingenes tilstand (review) og andet år fokuserer på politikformulering (policy) for bedre implementering. I år er et ”policy-år”, og hovedemnerne er vand, sanitet og bosætning.

Det første partsmøde under Stockholm konventionen om persistente organiske miljøgifte finder sted den 2.- 6. maj 2005 i Punta del Este i Uruguay. På mødet skal der ifølge konventionen vedtages en række formelle regler, herunder procedureregler, regler for en stående komite for vurdering af forslag til nye stoffer til optagelse under konventionen samt finansielle regler. Der skal også træffes beslutning om placeringen af sekretariatet for konventionen. Muligvis vil overholdelsesregler være på dagsordenen, men da de ikke i henhold til konventionen skal vedtages på det første partsmøde, er det usikkert om forhandlinger på dette punkt kommer i gang. Nominering af nye stoffer til optagelse under konventionen er et andet element, hvor det indtil videre er uklart hvad der vil ske på konferencen.

Andet partsmøde under Århuskonventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet finder sted den 25. - 27. maj 2004 i Almaty, Kasakhstan. Parterne skal diskutere mulighederne for at ændre konventionen med henblik på at fastsætte mere forpligtende regler for genetisk modificerede organismer. Derudover er blandt andet det elektroniske forureningsregister (PRTR), konventionens overholdelsesmekanisme og offentlighedens deltagelse i internationale fora på dagsordenen. Ministerdelen af mødet forventes at blive holdt på mødets sidste dag, hvor ministrene blandt andet skal drøfte hovedudfordringerne ved implementeringen af konventionen, og den globale og regionale udvikling af princip 10 om offentlighedens deltagelse fra Rio Deklarationen om miljø og udvikling.

Det andet møde for parterne under Cartagena-protokollen om biosikkerhed finder sted den 30. maj – 3. juni i Montreal, Canada. Protokollen har til formål at beskytte den biologiske mangfoldighed fra negativ påvirkning fra genmodificerede organismer. Det vigtigste emne på dagsordenen er udarbejdelse af nærmere retningslinier for identifikation og ledsagedokumentation for GMO'er, der eks-

porteres fra ét land til et andet. Umiddelbart før partsmødet er der et 1. møde i den arbejdsgruppe, der er nedsat for pr. 2007 at udarbejde regler om ansvar og erstatning for skader forvoldt af GMO'er, der eksporteres.

Danmark har formandskabet for Nordisk Ministerråd i 2005, og det årlige sommermøde for de nordiske miljøministre vil blive afholdt i Ilulissat i Grønland den 16. august. I umiddelbar tilknytning til miljøministtermødet vil Danmark og Grønland arbejde for at afholde et uformelt ministermøde i Ilulissat for 20-25 indbudte ministre fra hele verden om videreudvikling af det internationale klimasamarbejde. Ved at holde et møde for ministre fra lande som er centrale i klimaforhandlingerne, under forhold hvor ministrene kan udtale sig mere uformelt, er det forventningen, at der kan opbygges en bedre fælles forståelse for nødvendigheden af en forstærket global indsats mod klimaforandringerne efter 2012.

Det tredje forberedende møde om strategisk tilgang til international kemikalieforvaltning, SAICM, forventes afholdt i september eller oktober i Wien, men datoen er endnu ikke fastsat. Processen er led i opfølgningen på den kemikaliemålsætning, som blev vedtaget på Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i 2002. På mødet fortsætter drøftelserne om de dokumenter der skal indgå i den strategiske tilgang. Det væsentligste udestående er en handlingsplan, hvis indhold og finansiering skal drøftes. Det er intentionen at afslutte forhandlingerne på dette møde, således at der kan ske en vedtagelse på UNEP's styrelsesrådsmøde/Globale Ministerforum for Miljø i vinteren/foråret 2006.

Andet partsmøde under Rotterdamkonventionen om international handel med visse farlige kemikalier og pesticider finder sted den 26. - 30. september i Rom, Italien. De centrale emner for mødet vil være udarbejdelse af overholdelsesregler for konventionen, samt optag af nye stoffer på konventionens liste over farlige kemikalier. Under første partsmøde blev der på grund af tidskrævende drøftelser om de finansielle regler ikke taget hul på forhandlingerne om overholdelsesregler, men det blev vedtaget at parterne skal mødes en dag før den officielle start på det andet partsmøde for at indlede disse forhandlinger.

Der er tydeligvis et generelt problem omkring opfattelsen af selve konventionens grundlag. Det blev klart på det første partsmøde på baggrund af drøftelserne omkring et stof (asbeststoffet chrysotil), som ifølge den tekniske komité opfyldte betingelserne for optagelse på konventionens liste. Stoffet blev ikke optaget, da alle stoffer skal godkendes ved enstemmighed, og der var modstand fra en række producentlande. Problemet ser ud til at være en opfattelse af, at optag på konventionens liste medfører forbud mod et stof, hvilket ikke er tilfældet, selvom optag på konventionens liste naturligvis synliggør problemerne ved et stof, og stiller krav til parterne om at tage stilling til det. Drøftelser om tolkningen af konventionen med hensyn til optag af nye stoffer og om de specifikke kandidater til optagelse på listen forventes at fortsætte.

I slutningen af året forventes den 11. konference for parterne under Klimakonventionen (COP 11) og 1. partsmøde under Kyoto-protokollen (MOP 1) at finde sted i forlængelse af hinanden. Mødet er tentativt fastsat til 7. - 18. november i Vancouver, Canada. På COP 11/MOP 1 indledes forhandlinger om det fremtidige klimaregime efter 2012, herunder reduktionsforpligtelser for udviklingslande som er inde i stor økonomisk vækst. Forhandlingerne forventes at blive meget vanskelige.

Det er fastsat et tentativt ministermøde i Verdenshandelsorganisationen, WTO, i Hong Kong i december. Der er ikke truffet endelig beslutning om mødet, da det vil afhænge af status for de verserende forhandlinger i diverse arbejdsgrupper. Formålet med mødet vil være at afslutte Doha-frihandelsrunden. De emner, som er relevante for miljø, er spørgsmålet om relationen mellem handel og miljø, især liberalisering af handlen med miljøvarer, samt spørgsmålet om forholdet mellem WTO og de multilaterale miljøaftaler.

For så vidt angår deltagelse fra udvalget kan det overvejes, at medlemmer af udvalget indgår i den danske delegation til Århus-konventionens 2. partsmøde i maj i Almaty. Det kan ligeledes overvejes at deltage i 2. partsmøde under Rotterdamkonventionen i september i Rom, samt i 11. partskonference under klimakonventionen/1. møde for parterne under Kyoto-protokollen i november, formentlig i Canada.